

Sirma

Пояснения

към Междинен Индивидуален
Финансов Отчет на
"Сирма Груп Холдинг" АД
за периода 01.01.2023 - 31.12.2023

Съдържание

1.	Обща информация за „Сирма Груп Холдинг“ АД	7
1.1.	Разпределение на акционерния капитал	8
1.2.	Органи на управление	9
2.	Основа за изготвяне на индивидуалния финансов отчет	12
3.	Промени в счетоводната политика	12
3.1.	Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2023 г.	12
3.2.	Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството	13
4.	Счетоводна политика	13
4.1.	Общи положения	13
4.2.	Представяне на индивидуален финансов отчет	13
4.3.	Инвестиции в дъщерни предприятия	13
4.4.	Въпроси, свързани с климата	14
4.5.	Сделки в чуждестранна валута	14
4.6.	Отчитане по сегменти	14
4.7.	Приходи	14
4.7.1.	Приходи, които се признават с течение на времето	15
4.7.2.	Приходи, които се признават към определен момент	16
4.7.3.	Приходи от отдаване под наем на инвестиционни имоти	16
4.7.4.	Приходи от лихви и дивиденди	16
4.7.5.	Приходи от финансиране	16
4.8.	Активи и пасиви по договори с клиенти	16
4.9.	Оперативни разходи	17
4.10.	Разходи за лихви и разходи по заеми	17
4.11.	Нематериални активи	17
4.12.	Имоти, машини и съоръжения	18
4.13.	Лизинг	19
4.14.	Тестове за обезценка на нематериални активи, имоти, машини и съоръжения и инвестиционни имоти	20
4.15.	Инвестиционни имоти	21
4.16.	Финансови инструменти	22
4.16.1.	Признаване и отписване	22
4.16.2.	Класификация и първоначално оценяване на финансови активи	22
4.16.3.	Последващо оценяване на финансовите активи	22
4.16.4.	Обезценка на финансовите активи	23
4.16.5.	Класификация и оценяване на финансовите пасиви	24
4.17.	Данъци върху дохода	25
4.18.	Пари и парични еквиваленти	25

4.19.	Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди	25
4.20.	Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на персонала	26
4.21.	Провизии, условни пасиви и условни активи	26
4.22.	Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика ²⁷	
4.22.1.	Вътрешно създадени нематериални активи и разходи за научно-изследователска дейност	27
4.22.2.	Отсрочени данъчни активи	27
4.23.	Несигурност на счетоводните приблизителни оценки	27
4.23.1.	Обезценка на нефинансови активи	28
4.23.2.	Полезен живот на амортизируеми активи	28
4.23.3.	Измерване на очакваните кредитни загуби	28
4.23.4.	Задължение за изплащане на дефинирани доходи	28
4.23.5.	Несигурност при определяне на задълженията на Дружеството за корпоративен данък и несигурни условни данъчни пасиви	29
5.	Имоти, машини и съоръжения	30
6.	Нематериални активи	31
7.	Инвестиции в дъщерни предприятия	33
8.	Инвестиционни имоти	35
9.	Отсрочени данъчни активи и пасиви	36
10.	Търговски вземания	37
11.	Предплащания и други активи	37
12.	Пари и парични еквиваленти	38
13.	Собствен капитал	38
13.1.	Акционерен капитал	38
13.2.	Премиен резерв	39
13.3.	Други резерви	39
14.	Възнаграждения на персонала	40
14.1.	Разходи за персонала	40
14.2.	Пенсионни и други задължения към персонала	40
15.	Получени заеми	42
15.1.	Заеми, оценявани по амортизирана стойност	43
16.	Задължения по лизингови договори	44
17.	Търговски и други задължения	44
18.	Приходи от продажби	45
18.1.	Приходи, които се признават с течение на времето	45
18.2.	Приходи от наеми	45
19.	Други приходи	46
20.	Разходи за материали	46

21.	Разходи за външни услуги	46
22.	Други разходи	47
23.	Финансови приходи и разходи	47
24.	(Разходи) за / приходи от данъци върху дохода	47
25.	Доход на акция и дивиденди	48
25.1.	Доход на акция	48
25.2.	Дивиденди	48
26.	Сделки със свързани лица	48
26.1.	Сделки с дъщерни предприятия	49
26.2.	Сделки с други свързани лица под общ контрол	49
26.3.	Сделки с ключов управленски персонал	49
27.	Разчети със свързани лица в края на годината	50
28.	Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност	52
29.	Безналични сделки	53
30.	Условни активи и условни пасиви	54
31.	Категории финансови активи и пасиви	55
32.	Рискове, свързани с финансовите инструменти	55
32.1.	Анализ на пазарния риск	56
32.1.1.	Валутен риск	56
32.1.2.	Лихвен риск	57
32.2.	Анализ на кредитния риск	58
32.3.	Анализ на ликвидния риск	58
33.	Политика и процедури за управление на капитала	59
34.	Събития след края на отчетния период	60

Пояснения към междинния индивидуален финансов отчет

1. Обща информация за „Сирма Груп Холдинг“ АД

„Сирма Груп Холдинг“ АД е холдингово дружество, регистрирано е на 25.04.2008 г. в Агенция по вписванията с ЕИК 200101236.

Седалище и адрес на управление: БЪЛГАРИЯ, област София (столица), община Столична, гр. София, 1784, район р-н Младост, бул. Цариградско шосе, No 135.

Предметът на дейност на дружеството е: Придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества, придобиване, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лицензи за ползване на патенти на дружества, в които холдинговото дружество участва, финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва, организиране на счетоводното отчитане и съставяне на финансови отчети по реда на закона за счетоводство. Дружеството може да извършва и собствена търговска дейност, която не е забранена от закона.

Акционерният капитал на дружеството е в размер на 59 360 518 лв., разпределен на 59 360 518 броя безналични поименни акции с номинална стойност 1 лв.

Капиталът на Дружеството е бил променен през годините, както следва:

Дата	Размер на капитала
30.10.2015 г.	59 360 518 лв.
23.10.2014 г.	49 837 156 лв.
22.10.2010 г.	73 340 818 лв.
15.10.2008 г.	77 252 478 лв.
25.04.2008 г.	50 000 лв.

Капиталът на дружеството е внесен 100%.

Непаричните вноски в капитала на Дружеството са, както следва:

- Софтуер, представляващ 29 (двадесет и девет) софтуерни модула в размер на 61 555 838 лв.
- 81 960 броя обикновени поименни акции от капитала на "СИРМА ГРУП" АД, дружеството регистрирано в Търговския регистър към Агенция по вписванията с ЕИК 040529004 в размер на 11 734 980 лв.
- Недвижими имоти - Етаж 3 от офис сграда "ИТ - център Офис Експрес" в гр. София, бул. Цариградско шосе" N 135 със застроена площ 796, 50 кв.м., съгл. Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот N 126, том I, рег. N 4551, дело N 116 от 23.04.2003 г. и Етаж 5 от офис сграда "ИТ - център Офис Експрес" в гр. София, бул. "Цариградско шосе" N 135 със застроена площ 281,81 кв.м., съгласно Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот N 86, том 4, рег. N 10237, дело N 592 от 23.12.2004 г. общо в размер на 3 911 660 лв.

1.1. Разпределение на акционерния капитал

Към 31.12.2023 г. разпределението на акционерния капитал на “Сирма Груп Холдинг” АД е, както следва:

	31.12.2023	30.09.2023
Акционерен капитал (хил. лв.)	59 361	59 361
Брой акции (номинал 1.00 лев)	59 360 518	59 360 518
Общ брой на регистрираните акционери	1 039	1 043
Юридически лица	39	39
Физически лица	1 000	1 004
Брой акции, притежавани от юридически лица	7 223 085	6 942 645
% на участие на юридически лица	12,17%	11,70%
Брой акции, притежавани от физическите лица	52 137 433	52 417 873
% на участие на физически лица	87,83%	88,30%

Акционери	Брой акции към 31.12.2023	Брой акции към 30.09.2023	Номинал	Номинална стойност	% в капитала	% от право на глас*
Георги Първанов Маринов	5 455 748	5 380 748	1 лв.	5 455 748 лв.	9,19%	9,48%
Цветан Борисов Алексиев	5 035 153	4 965 753	1 лв.	5 035 153 лв.	8,48%	8,74%
Чавдар Велизаров Димитров	4 817 386	4 750 786	1 лв.	4 817 386 лв.	8,12%	8,37%
Веселин Анчев Киров	4 767 386	4 700 786	1 лв.	4 767 386 лв.	8,03%	8,28%
Огнян Пламенов Чернокожев	3 741 620	3 741 620	1 лв.	3 741 620 лв.	6,30%	6,50%
Иво Петров Петров	3 400 000	3 531 992	1 лв.	3 400 000 лв.	5,73%	5,90%
Красимир Невелинов Божков	2 534 161	2 534 161	1 лв.	2 534 161 лв.	4,27%	4,40%
Владимир Иванов Алексиев	2 177 583	2 177 583	1 лв.	2 177 583 лв.	3,67%	3,78%
Росен Василев Върбанов	2 156 687	2 156 687	1 лв.	2 156 687 лв.	3,63%	3,75%
Емилиана Илиева Илиева	1 990 209	1 990 209	1 лв.	1 990 209 лв.	3,35%	3,46%
Деян Николов Ненов	1 814 748	1 790 748	1 лв.	1 814 748 лв.	3,06%	3,15%
Изкупени собствени акции	(1 780 407)	(1 570 407)	1 лв.	(1 780 407) лв.	3,00%	3,09%
Атанас Костадинов Киряков	1 542 787	1 487 524	1 лв.	1 542 787 лв.	2,60%	2,68%
Росен Иванов Маринов	1 282 900	1 265 795	1 лв.	1 282 900 лв.	2,16%	2,23%
ДФ Адванс Инвест	1 099 116	971 345	1 лв.	1 099 116 лв.	1,85%	1,91%
Явор Людмилов Джонев	1 092 746	1 292 746	1 лв.	1 092 746 лв.	1,84%	1,90%
Петър Николаев Коняров	872 803	872 803	1 лв.	872 803 лв.	1,47%	1,52%
"Манджуков" ООД	860 000	860 000	1 лв.	860 000 лв.	1,45%	1,49%
УПФ „Доверие“ АД	802 126	802 126	1 лв.	802 126 лв.	1,35%	1,39%
УПФ "ДСК Родина" АД	747 036	747 036	1 лв.	747 036 лв.	1,26%	1,30%
Асен Крумов Нелчинов	650 449	641 349	1 лв.	650 449 лв.	1,10%	1,13%
Други	10 739 467	11 128 314	1 лв.	10 739 467 лв.	18,09%	15,56%
Общо	59 360 518	59 360 518		59 360 518 лв.	100%	100%

*Процент от право на глас представлява участието в капитала на дружеството нетирано от обратно изкупените собствени акции.

На 25.01.2023 г. “Сирма Груп Холдинг” АД изкупи обратно 1 398 900 свои акции на средна цена от 0,71 лева за акция, на обща цена от 993 219 лева. Акциите представляват 2,36% от капитала на дружеството.

На 27.06.2023 „Сирма Груп Холдинг“ АД изкупи обратно 50 000 свои акции на средна цена от 0,677638 лева за акция на обща цена от 33 881,92 лева. Акциите представляват 0,0842% от капитала на дружеството.

На 28.06.2023 „Сирма Груп Холдинг“ АД изкупи обратно 6 000 свои акции на средна цена от 0,65 лева за акция на обща цена от 3 900 лева. Акцииите представляват 0,01% от капитала на дружеството.

На 03.08.2023 „Сирма Груп Холдинг“ АД изкупи обратно 30 661 свои акции на средна цена от 0,70 лева за акция на обща цена от 21 462,70 лева. Акцииите представляват 0,05% от капитала на дружеството.

На 02.10.2023 „Сирма Груп Холдинг“ АД изкупи обратно 210 000 свои акции на средна цена от 0,76 лева за акция на обща цена от 159 600 лева. Акцииите представляват 0,35% от капитала на дружеството.

Към 31.12.2023 г. „Сирма Груп Холдинг“ АД притежава 1 780 407 бр. (31.12.2022 г. – 84 846 бр.) собствени акции с номинална стойност 1 780 407 лв. (3% от акционерния капитал).

Акционерите, притежаващи над 5% от капитала на дружеството са:

Акционери	Брой акции към 31.12.2023	% от капитала	% от право на глас
Георги Първанов Маринов	5 455 748	9,19%	9,48%
Цветан Борисов Алексиев	5 035 153	8,48%	8,74%
Чавдар Велизаров Димитров	4 817 386	8,12%	8,37%
Веселин Анчев Киров	4 767 386	8,03%	8,28%
Огнян Пламенов Чернокожев	3 741 620	6,30%	6,50%
Иво Петров Петров	3 400 000	5,73%	5,90%

Акционери	Брой акции към 30.09.2023	% от капитала	% от право на глас
Георги Първанов Маринов	5 380 748	9,06%	9,31%
Цветан Борисов Алексиев	4 965 753	8,37%	8,59%
Чавдар Велизаров Димитров	4 750 786	8,00%	8,22%
Веселин Анчев Киров	4 700 786	7,92%	8,13%
Иво Петров Петров	3 741 620	6,30%	6,47%
Огнян Пламенов Чернокожев	3 531 992	5,95%	6,11%

1.2. Органи на управление

„Сирма Груп Холдинг“ АД е с едностепенна система на управление - Съвет на директорите.

Съветът на директорите (СД) към 31.12.2023 г. включва следните членове:

- Чавдар Велизаров Димитров
- Цветан Борисов Алексиев
- Атанас Костадинов Киряков
- Георги Първанов Маринов
- Йордан Стоянов Недев
- Веселин Анчев Киров
- Явор Людмилов Джонев- независим член
- Мартин Веселинов Паев - независим член
- Пейо Василев Попов - независим член

Мандатът на Съвета на директорите се определя в 2 години от датата на вписване.

Мандатът на настоящия Съвет на директорите е до 07.07.2024 г.

Дружеството се представлява от изпълнителният директор - Цветан Борисов Алексиев.

Към Съвета на директорите са изградени следните Комитети:

- Комитет по инвестициите и риска;
- Комитет по възнагражденията – вътрешен орган, който не е избран от ОСА;
- Комитет по оповестяване на информацията;
- Одитен комитет.

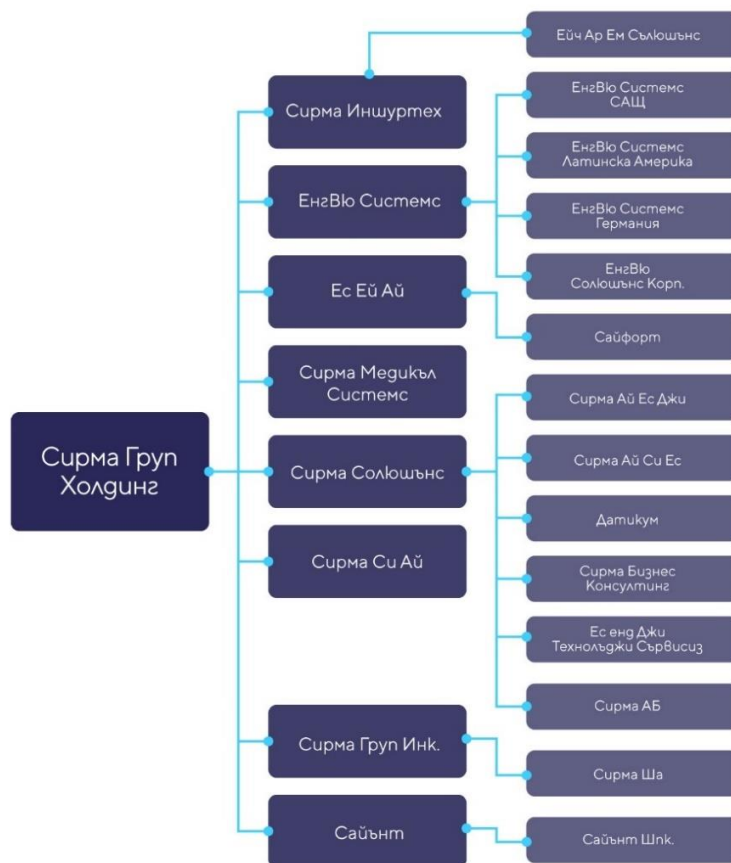
Участието на членовете на СД в капитала на дружеството е, както следва:

Акционери	Брой акции		Номинал	Стойност	% в капитала	% от право на
	към 31.12.2023	акции към 30.09.2023				
Георги Първанов Маринов	5 455 748	5 380 748	1 лв.	5 455 748 лв.	9,19%	9,48%
Цветан Борисов Алексиев	5 035 153	4 965 753	1 лв.	5 035 153 лв.	8,48%	8,74%
Чавдар Велизаров Димитров	4 817 386	4 750 786	1 лв.	4 817 386 лв.	8,12%	8,37%
Веселин Анчев Киров	4 767 386	4 700 786	1 лв.	4 767 386 лв.	8,03%	8,28%
Атанас Костадинов Киряков	1 542 787	1 487 524	1 лв.	1 542 787 лв.	2,60%	2,68%
Явор Людмилов Джонев	1 092 746	1 292 746	1 лв.	1 092 746 лв.	1,84%	1,90%
Мартин Веселинов Паев	126 920	126 720	1 лв.	126 920 лв.	0,21%	0,22%
Йордан Стоянов Недев	3 433	3 433	1 лв.	3 433 лв.	0,01%	0,01%
Пейо Василев Попов	100	100	1 лв.	100 лв.	0,0002%	0,0002%
Общо	22 841 659	22 708 596		22 841 659 лв.	38,48%	39,67%

През периода 01.10.2023 – 31.12.2023 г. членът на СД Георги Първанов Маринов е придобил 75 000 акции, членът на СД Цветан Борисов Алексиев е придобил 69 400 акции, членът на СД Чавдар Велизаров Димитров е придобил 66 600 акции, членът на СД Веселин Анчев Киров е придобил 66 600 акции, членът на СД Веселин Анчев Киров е придобил 66 600 акции, членът на СД Атанас Костадинов Киряков е придобил 53 263 акции, членът на СД Мартин Веселинов Паев е придобил 200 акции, а членът на Явор Людмилов Джонев е продал 200 000 акции от капитала на дружеството.

Организационна структура на групата Сирма

Структурата на Групата включва “Сирма Груп Холдинг” АД като дружество – майка и посочените по-долу дружества, както следва:

Дъщерните дружества на “Сирма Груп Холдинг” АД са:

Предприятие	Стойност на инвестицията към 31.12.2023 (в хил. лв.)	Процент от капитала към 31.12.2023	Процент от право на глас към 31.12.2023	Стойност на инвестицията към 31.12.2022 (в хил. лв.)	Процент от капитала към 31.12.2022	Процент от право на глас към 31.12.2022
„Сирма Солюшънс“ ЕАД	39 686	100%	100%	39 686	80,11%	100%
„Ес Ей Ай“ АД („Онтотекст“ АД)	17 865	84,56%	100%	17 865	84,56%	100%
Обезценка	(5 360)	-	-	(5 360)	-	-
„Сайънт“ ЕАД	14 076	100%	100%	10 237	80,00%	80,00%
Сирма Груп Инк.	3 471	76,30%	76,30%	3 471	76,30%	76,30%
„Сирма Иншуртех“ АД	914	55,00%	55,00%	914	55,00%	55,00%
„Сирма Си Ай“ АД	106	80,00%	80,00%	106	80,00%	80,00%
„Сирма Медикъл Системс“ АД	66	66,00%	66,00%	66	66,00%	66,00%
„ЕнгВю Системс“ АД	50	72,90%	72,90%	50	72,90%	72,90%
Общо	70 874			67 035		

“Сирма Груп Холдинг” АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Броят на персонала към 31 декември 2023 г. е 29 души, като 20 души са служители по трудови договори и 9 – по договори за управление.

2. Основа за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Този междинен индивидуален финансов отчет за период от дванадесет месеца до 31 декември 2023 г. е изготвен в съответствие с МСС 34 „Междинно финансово отчитане“. Той не съдържа цялата информация, която се изисква за изготвяне на пълни годишни финансови отчети съгласно МСФО и следва да се чете заедно с годишния финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2022 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Междинният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация), освен ако не е посочено друго.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

Този междинен финансов отчет е индивидуален. Дружеството съставя и междинен консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

Междинният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие и като са взети предвид възможните ефекти от военния конфликт между Русия и Украйна, нарастващата инфлация и други.

В тези условия ръководството на Дружеството направи анализ и преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще и ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на индивидуалния финансов отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2023 г.

Дружеството е приело следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са уместни и в сила за финансовите отчети на Групата за годишния период, започващ на 1 януари 2023 г., но нямат значително влияние върху финансовите резултати или позиции на Дружеството:

- МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС;
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети, МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводни политики, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводни приблизителни оценки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочени данъци свързани с активи и пасиви произтичащи от единични трансакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа - примерни правила от втори стълб, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този индивидуален финансов отчет са издадени някои нови стандарти, изменения и разяснения на съществуващите стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2023 г., и не са били приложени по-рано от дружеството. Не се очаква те да имат съществено влияние върху индивидуалния финансов отчет на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. По-долу е даден списък с промените в стандартите:

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2024 г., все още неприети от ЕС;
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Нетекущи пасиви, обвързани с финансови показатели, в сила от 1 януари 2024 г., все още неприети от ЕС
- Изменения в МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания: Споразумения за финансиране на доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС;
- Изменения в МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове: Липса на конвертируемост, в сила от 1 януари 2025 г., все още не са приети от ЕС.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този индивидуален финансов отчет, са представени по-долу.

Индивидуалният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към индивидуалния финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения индивидуален финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на индивидуален финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“.

Дружеството представя индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет или прекласифицира позиции във финансовия отчет и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходните периоди.

4.3. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Дружеството. Налице е контрол, когато Дружеството е изложено на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху

предприятието, в което е инвестирано. В индивидуалния финансов отчет на Дружеството, инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото да получи дивидента.

4.4. Въпроси, свързани с климата

Рисковете, предизвикани от климатичните промени, могат да имат бъдещи неблагоприятни последици за бизнес дейностите на Дружеството. Тези рискове включват физически рискове (дори ако рискът от физически щети е нисък поради дейността на дружеството и географското му местоположение).

Дружеството се ангажира да намали въглеродния отпечатък на своите служители, като актуализира политиките си за командировки и сведе до минимум използването на въздушни превози. В допълнение се предприемат мерки по оптимизиране на потреблението на горива за отопление и транспорт, оптимизация на системите за отопление, вентилация, охлаждане, осветление, настройване на техниката (компютри, климатици) да се изключва автоматично, стимулиране на провеждането на срещи, дискусии и обучения от разстояние, осигуряване на оборудване за телеконференции, за да се избегнат честите бизнес пътувания и други.

Както и в края на предходната година, така и към 31 декември 2023 г. Дружеството не е идентифицирало значителни рискове, предизвикани от климатичните промени, които биха могли да окажат негативно и съществено влияние върху индивидуалния финансов отчет на Дружеството. Ръководството непрекъснато оценява въздействието на свързаните с климата въпроси.

При определяне на финансовото състояние на Дружеството към 31.12.2023 г., въпросите, свързани с климата са били разглеждани и взети под внимание при извършване на тестовете за обезценка, оценка на полезния живот на дълготрайните материални и нематериални активи и инвестиционните имоти, но не са оказали пряк ефект.

4.5. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1 EUR = 1.95583 лв.

4.6. Отчитане по сегменти

Дружеството е предприятие майка, което изготвя консолидиран финансов отчет и сегментната информация се оповестява само в консолидирания финансов отчет.

4.7. Приходи

Основните приходи, които Дружеството генерира са свързани с приходи от продажби на услуги, приходи от лихви, приходи от съучастия, приходи от финансиране и други приходи.

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

1. Идентифициране на договора с клиент
2. Идентифициране на задълженията за изпълнение

3. Определяне на цената на сделката
4. Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
5. Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми. Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Дружеството признава като приход стойността на цената на сделката, която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Дружеството разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

Дружеството признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в индивидуалния отчет за финансовото състояние. По същия начин, ако Дружеството удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в индивидуалния отчет за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

4.7.1. Приходи, които се признават с течение на времето

- **Предоставяне на услуги**

Услугите, предоставяни от Дружеството, включват следните услуги: абонаменти, административни, счетоводни, консултантски и други услуги. Приходите от услугите се признават, когато контролът върху ползите от предоставените услуги е прехвърлен върху ползвателя на услугите.

По силата на сключени дългосрочни договори Дружеството предоставя финансово-счетоводни, административни и други услуги на свързани лица. Извършената работа се отчита текущо всеки месец. Дружеството прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Цената на услугите може да се определи като възнаграждение, изчислено на база направените разходи от Дружеството за изпълнението на съответната услуга плюс процент фиксирана надбавка. Дружеството измерва своя напредък към пълно уреждане на задължението за изпълнение, удовлетворено с течение на времето, чрез потвърждение на изпълнение за извършената услуга.

Приходи от ИТ поддръжка

По силата на сключени договори Дружеството предоставя услуги по поддръжка на клиенти. Извършената работа се отчита текущо всеки месец. Дружеството прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Цената на услугите може да се определи като променливо възнаграждение, изчислено на база направените разходи от Дружеството за изпълнението на съответната услуга плюс процент фиксирана надбавка. Дружеството измерва своя напредък към пълно уреждане на задължението за изпълнение, удовлетворено с течение на времето, чрез потвърждение на изпълнение за извършената услуга.

Приходи от продажба на софтуерни лицензи като услуга

Дружеството продава софтуерни лицензи като услуга. Приходите от продажби на софтуерен лиценз като услуга се признават в момента, в който е прехвърлен контролът върху продаваните услуги, т.е. когато е реализирана продажбата. Цената на продадения софтуер като услуга е фиксирана. Дружеството измерва своя напредък към пълно уреждане на задължението за изпълнение, удовлетворено с течение на времето.

4.7.2. Приходи, които се признават към определен момент

Приход се признава, когато Дружеството е прехвърлило на купувача контрола върху предоставените активи. Счита се, че контролът се прехвърля на купувача, когато клиентът е приел активите без възражение.

4.7.3. Приходи от отдаване под наем на инвестиционни имоти

Наемният доход от договори за оперативен лизинг се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен в случаите, в които ръководството на дружеството прецени, че друга системна база отразява по-точно времевия модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

4.7.4. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви са свързани с договори за заем и депозити, предоставени съгласно предмета на дейност на холдинговото дружество. Те се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.7.5. Приходи от финансиране

Първоначално финансиранятия се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране), когато има значителна сигурност, че Дружеството ще получи финансирането и ще изпълни условията, при които то е отпуснато. Финансиране, целящо да обезщети Дружеството за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали разходите. Финансиране, целящо да компенсира Дружеството за направени разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

4.8. Активи и пасиви по договори с клиенти

Дружеството признава активи и/или пасиви по договор, когато една от страните по договора е изпълнила задълженията си в зависимост от връзката между дейността на предприятието и плащането от клиента. Дружеството представя отделно всяко безусловно право на възнаграждение като вземане. Вземане е безусловното право на предприятието да получи възнаграждение.

Пасиви по договор се признават в индивидуалния отчет за финансовото състояние, ако клиент заплаща възнаграждение или дружеството има право на възнаграждение, което е безусловно, преди да е прехвърлен контрола върху стоката или услугата.

Дружеството признава активи по договор, когато задълженията за изпълнение са удовлетворени и плащането не е дължимо от страна на клиента. Актив по договор е правото на предприятието да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които предприятието е прехвърлило на клиент.

Последващо Дружеството определя размера на обезценката за актив по договора в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“.

4.9. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Дружеството отчита два вида разходи, свързани с изпълнението на договорите за доставка на услуги/стоки/с клиенти: разходи за сключване/ постигане на договора и разходи за изпълнение на договора. Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване съгласно изискванията на МСФО 15, същите се признават като текущи в момента на възникването им като например не се очаква да бъдат възстановени или периодът на разсрочването им е до една година.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Общи и административни разходи (освен ако не са за сметка на клиента);
- Разходи за брак на материални запаси;
- Разходи, свързани с изпълнение на задължението;
- Разходи, за които предприятието не може да определи, дали са свързани с удовлетворено или неудовлетворено задължение за изпълнение.

Разходите за гаранции се признават и се приспадат от свързаните с тях провизии при признаването на съответния приход.

4.10. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

Когато са получени заеми без конкретно целево предназначение и те са използвани за придобиването на един отговарящ на условията актив, размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират, се определя чрез прилагане на процент на капитализация към разходите по този актив. Процентът на капитализация е средно претеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на Дружеството, които са непогасени през периода, като се изключат заемите, получени специално за целите на придобиване на един отговарящ на условията актив.

4.11. Нематериални активи

Нематериалните активи включват програмни продукти и права върху софтуерни модули. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи

и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- софтуер 5-20 години
- други 2-20 години

Разходите за амортизация са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи”.

Разходи за научно-изследователска дейност (или в научно-изследователска фаза по вътрешен проект) се признават като разходи в момента на възникването им.

Разходите, които могат да бъдат отнесени директно към фазата на разработване на нематериален актив се капитализират, ако отговарят на следните критерии:

- Завършването на нематериалния актив е технически изпълнимо, така че той да бъде на разположение за ползване или продажба;
- Дружеството възнамерява да завърши нематериалния актив и да го използва или продаде;
- Дружеството има възможност да използва или да продаде нематериалния актив;
- Нематериалният актив ще генерира вероятни бъдещи икономически ползи. Освен това съществува пазар за продукцията на нематериалния актив или за самия нематериален актив, или ако той бъде използван в дейността на Дружеството, ще генерира икономически ползи;
- Налични са адекватни технически, финансови и други ресурси за приключване на развойната дейност и за ползването или продажбата на нематериалния актив;
- Разходите, отнасящи се до нематериалния актив по време на неговото разработване, могат да бъдат надеждно оценени.

Разходите по разработването на нематериални активи, които не отговарят на тези критерии за капитализиране, се признават в момента на възникването им.

Разходите, директно отнесени към фазата на развойна дейност включват разходи за възнаграждения на персонала и социални осигуровки, както и разходи за външни услуги. Вътрешно създадените софтуерни продукти, признати като нематериални активи, се оценяват последващо както закупените нематериални активи. Преди завършването на проекта по развойна дейност активите се тестват за обезценка, както е описано в пояснение 6.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.12. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имоти, машини и съоръжения се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на лизингови договори, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• сгради	50 години
• машини	3-8 години
• транспортни средства	4 години
• стопански инвентар	7,5 години
• компютри	2-5 години
• други	7,5 години

Разходите за амортизация са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/ (Загуба) от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.13. Лизинг

Дружеството като лизингодател

Като лизингодател, Дружеството класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Дружеството и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Дружеството, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“. Дружеството реализира приходи от наем по договори за оперативен лизинг на инвестиционните си имоти (вижте пояснение 8). Приходите от наем се признават на линейна база за срока на лизинговия договор.

Дружеството като лизингополучател

За всеки нов сключен договор Дружеството преценява дали той е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Дружеството извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Дружеството има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Дружеството има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Дружеството оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от дружеството като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Дружеството признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в индивидуалния отчет за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Дружеството амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Дружеството също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Дружеството оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Дружеството ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

4.14. Тестове за обезценка на нематериални активи, имоти, машини и съоръжения и инвестиционни имоти

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.15. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Дружеството отчита като инвестиционни имоти сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на капитала, по модела на цената на придобиване.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всички разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти се отчитат по тяхната себестойност, намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовия отчет на Дружеството, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Дружеството да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Дружеството отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Амортизацията на инвестиционните имоти се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на сградите, който е 50 години.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход съответно на ред „Приходи от продажби“, „Други разходи“ и „Разходи за персонала“, и се признават, както е описано в пояснение 18.2, пояснение 22 и пояснение 14.1.

4.16. Финансови инструменти

4.16.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.16.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред „Други разходи“ в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.16.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Процентите на очакваните загуби се основават на профилите на плащанията за продажби, както и на съответните исторически кредитни загуби, настъпили през този период. Историческите стойности на загубите се коригират, за да отразяват текущата и прогнозната информация за макроикономическите фактори, които влияят върху способността на клиентите да уреждат вземанията. Дружеството е определило БВП и равнището на безработица на страните, в които продава своите стоки и услуги, като най-важните фактори и съответно коригира историческите загуби въз основа на очакваните промени в тези фактори.

Финансови активи по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;

- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория паричните средства, търговските и другите вземания.

- Търговски вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансови активи, за които не е приложим бизнес модел „държани за събиране на договорните парични потоци“ или бизнес модел „държани за събиране и продажба“, както и финансови активи, чиито договорни парични потоци не са единствено плащания на главница и лихви, се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Всички деривативни финансови инструменти се отчитат в тази категория с изключение на тези, които са определени и ефективни като хеджиращи инструменти и за които се прилагат изискванията за отчитане на хеджирането (виж по-долу).

Тази категория съдържа също така инвестиция в капиталови инструменти. Дружеството отчита тази инвестиция по справедлива стойност през печалбата или загубата и не е направила неотменим избор да отчита инвестициите в дъщерните дружества по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Промените в справедливата стойност на активите в тази категория се отразяват в печалбата и загубата. Справедливата стойност на финансовите активи в тази категория се определя чрез котираны цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай че няма активен пазар.

4.16.4. Обезценка на финансовите активи

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9 използват информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Дружеството и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Дружеството използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби.

Дружеството обезценява с 50% стойностите, които са с изтекъл срок от 180 до 365 дни и със 100% - стойностите, които са с изтекъл срок повече от 365 дни.

4.16.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват получени заеми, задължения по лизингови договори, търговски и други финансови задължения и деривативни финансови инструменти.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Дружеството не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Дружеството определи някои финансови пасиви като оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, за да намали значителните несъответствия в оценяването между инвестиционните имоти в Съединените щати и свързаните банкови заеми в щатски долари с фиксирани лихвени проценти. Тези инвестиционни имоти се оценяват по модела на справедливата стойност, като промените в справедливата стойност се признават в печалбата или загубата. Справедливата стойност на заемите, използвани за финансиране на тези активи, корелира значително с оценката на притежаваните от Дружеството инвестиционни имоти, тъй като и двете оценки са силно зависими от пазарния лихвен процент за 30-годишните държавни облигации. Кредитите се управляват и оценяват на база справедлива стойност чрез тримесечен преглед от ръководството в сравнение с оценките на инвестиционните имоти. Следователно Дружеството определя такива заеми с фиксиран лихвен процент като оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, ако са обезпечени със специфични инвестиционни имоти,

притежавани от Дружеството. Тази счетоводна политика значително намалява счетоводното несъответствие.

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

4.17. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.22.2.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.18. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.19. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Премийният резерв включва премии, получени при първоначалното емитиране на собствен капитал. Всички разходи по сделки, свързани с емитиране на акции, са приспаднати от внесения капитал, нетно от данъчни облекчения.

Другите резерви включват:

- законови резерви, общи резерви;

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години, както и резерва от преоценки по планове с дефинирани

доходи – актюерски печалби или загуби от промени в демографските или финансови предположения и възвръщаемостта на активите по плана.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите са включени на ред „Задължения към свързани лица“ в индивидуалния отчет за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на акционерите преди края на отчетния период.

Всички транзакции със собствениците на Дружеството се представят отделно в индивидуалния отчет за промените в собствения капитал.

4.20. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на персонала

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.21. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия. Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.22. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.23.

4.22.1. Вътрешно създадени нематериални активи и разходи за научно-изследователска дейност

Значима преценка е необходима при разграничаването на научно-изследователската от развойната фаза. Разходите за развойна дейност се признават като актив, когато отговарят на всички критерии, докато разходите за научно-изследователска дейност се отразяват в момента на възникването им.

За разграничаването на научно-изследователската фаза на даден проект от развойната дейност, счетоводната политика на Дружеството изисква подробна прогноза за продажбите или намаляването на разходи, които се очаква да се реализират от нематериалния актив. Прогнозата се включва в общата бюджетна прогноза, когато капитализацията на разходите за развойна дейност започне. По този начин се гарантира, че управленското счетоводство, тестовите за обезценка и осчетоводяването на вътрешно създадените нематериални активи се базира на едни и същи данни.

Ръководството на Дружеството също съблюдава дали разходите за развойна дейност продължават да отговарят на критериите за признаване. Това е необходимо, тъй като успешната пазарна реализация на разработвания продукт е несигурна и може да подлежи на бъдещи технически проблеми след момента на признаване.

4.22.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.23. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

При изготвянето на представения индивидуален финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в годишния индивидуален финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2022 г.

Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.23.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.14). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

Дружеството не е отчело загуби от обезценка на нетекущи активи през 2023 г. (2022 г.: 2 786 лв.), за да се намали балансовата стойност на нетекущите активи до възстановимата им стойност.

4.23.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2023 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 5, 6 и 8. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.23.3. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Дружеството. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

4.23.4. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 60 хил. лв. (2022 г.: 55 хил. лв.) се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Дружеството бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува по отношение на актюерските допускания, която може да варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

4.23.5. Несигурност при определяне на задълженията на Дружеството за корпоративен данък и несигурни условни данъчни пасиви

Ръководството на дружеството е направило оценка дали е вероятно данъчният орган да приеме направените допускания и несигурностите, свързани с тях по отношение на данъчното третиране. В своята дейност дружеството се е съобразило с данъчната практика и вероятното данъчно третиране, и следователно облагаемата печалба, данъчните основи, данъчната ставка, съответстват на използваното и очаквано третиране, което ще бъде използвано при деклариране на данъците върху доходите.

5. Имоти, машини и съоръжения

	Сгради	Транспортни средства	Офис обзавеждане	Машини и оборудване	Компютърна техника	Активи в процес на изграждане	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2023 г.	170	250	414	211	535	20	97	1 697
Новопридобити активи	-	151	20	2	39	373	158	743
Въведени в експлоатация	-	-	-	-	-	(149)	-	(149)
Салдо към 31 декември 2023 г.	170	401	434	213	574	244	255	2 291
Амортизация								
Салдо към 1 януари 2023 г.	(28)	(91)	(185)	(206)	(521)	-	(33)	(1 064)
Амортизация	(3)	(67)	(57)	(3)	(22)	-	(18)	(170)
Салдо към 31 декември 2023 г.	(31)	(158)	(242)	(209)	(543)	-	(51)	(1 234)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	139	243	192	4	31	244	204	1 057

	Сгради	Транспортни средства	Офис обзавеждане	Машини и оборудване	Компютърна техника	Активи в процес на изграждане	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2022 г.	170	189	375	209	525	-	51	1 519
Новопридобити активи	-	79	39	2	10	20	46	196
Отписани активи	-	(18)	-	-	-	-	-	(18)
Салдо към 31 декември 2022 г.	170	250	414	211	535	20	97	1 697
Амортизация								
Салдо към 1 януари 2022 г.	(24)	(58)	(131)	(203)	(469)	-	(27)	(912)
Амортизация	(4)	(51)	(54)	(3)	(52)	-	(6)	(170)
Отписана амортизация	-	18	-	-	-	-	-	18
Салдо към 31 декември 2022 г.	(28)	(91)	(185)	(206)	(521)	-	(33)	(1 064)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	142	159	229	5	14	20	64	633

Всички разходи за амортизация са включени в „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи“. Към 31 декември 2023 г. не е имало съществени договорни задължения във връзка със закупуване на имоти, машини и съоръжения.

Балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията, заложен като обезпечение по заеми (вж. пояснение 15), е представена, както следва:

	Сгради	Транспортни средства	Офис обзавеждане	Машини и оборудване	Компютърна техника	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	139	243	192	4	31	204	813
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	142	159	229	5	14	64	613

6. Нематериални активи

Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Програмни продукти	Права върху софтуерни модули	В процес на придобиване	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2023 г.	57	1 623	5 164	4 269	11 113
Новопридобити активи, вътрешно разработени	-	-	-	458	458
Трансфер	-	-	77	-	77
Отписани активи	-	-	(4 783)	(95)	(4 878)
Въведени в експлоатация, вътрешно разработени	-	-	(458)	-	(458)
Салдо към 31 декември 2023 г.	57	1 623	-	4 632	6 312
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2023 г.	(57)	(875)	(2 786)	(839)	(4 557)
Амортизация	-	(108)	-	(226)	(334)
Обезценка	-	-	2 786	-	2 786
Отписани амортизации	-	-	-	18	18
Салдо към 31 декември 2023 г.	(57)	(983)	-	(1 047)	(2 087)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	-	640	-	3 585	4 225

	Програмни продукти	Права върху софтуерни модули	В процес на придобиване	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2022 г.	57	1 623	5 164	4 269	11 113
Салдо към 31 декември 2022 г.	57	1 623	5 164	4 269	11 113
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2022 г.	(57)	(767)	-	(625)	(1 449)
Амортизация	-	(108)	-	(214)	(322)
Обезценка	-	-	(2 786)	-	(2 786)
Салдо към 31 декември 2022 г.	(57)	(875)	(2 786)	(839)	(4 557)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	-	748	2 378	3 430	6 556

Дружеството отчита в позиции „Други“ и „В процес на придобиване“ нематериални активи, които са вътрешно разработени. Те включват активи, както следва:

- SIRMA CLOUD PLATFORM е платформа за управление на облачни среди.
- VR Management Platform е платформа за виртуални центрове за данни.
- Cyber Security Management са платформи за киберсигурност и са предназначени да осигурят на бизнеса начин да интегрира видимостта, анализа и контрола на сигурността, във всички слоеве за киберсигурност и източници на данни.
- Sirma Management Reporting е система за бизнес анализи.

SIRMA CLOUD PLATFORM е платформа за управление на облачни среди:

- Управление на виртуализация в центъра за данни
- Управление на виртуализация на хранилища на данни(сторидж)
- Управление на ефективността на ресурсите
- Управление на разходите на ресурсите
- Управление на облак дистрибутиран в различни географски локации.

Ключовите функционалности включват:

FULLY PLATFORM INDEPENDENT (платформена независимост)

- ✓ Поддържа стандартни и висок клас хипервайзори, сторидж, мрежа и инструменти за наблюдение.
- ✓ Изграждане на облак базиран на KVM, VMWare, LXD.

HIGH AVAILABILITY AND BUSINESS CONTINUITY (висока надеждност и безопасност)

- ✓ Архитектура от тип High availability.
- ✓ Базата данни е разположена в HA конфигурация
- ✓ Предефинирано поведение в случай на отпадане на хост или виртуална машина с цел постигане на ценено ефективен аварийно решение.

EDGE AND DISTRIBUTED CLOUD COMPUTING

- ✓ Динамично увеличаване на облачните ресурси с добавяне на отдалечени хардуерни или виртуални мощности.
- ✓ Автоматично осигуряване на отдалечени ресурси.

ADAPTABLE, EXTENSIBLE AND INTEGRATABLE

- ✓ Модулна и разширяваща се архитектура.
- ✓ Настройващи се plug-in за интеграция с дата център услуги на трети страни.
- ✓ API за интеграция с инструменти от по-високо ниво, като например таксуване и портали за самообслужване.

CAPACITY AND PERFORMANCE MANAGEMENT

- ✓ Управление на ресурсите за проследяване и ограничаване на използването на изчисления, съхранение и мрежови ресурси.
- ✓ Динамично създаване на клъстери като пулове от хостове, които споделят хранилища за данни и виртуални мрежи за балансиране на натоварването, висока наличност и високоефективни изчисления.
- ✓ Динамично създаване на виртуални центрове за данни като напълно изолирани среди за виртуална инфраструктура, при които група потребители, под контрола на администратора на VDC, могат да създават и управляват капацитет за изчисляване, съхранение и мрежа.

VIRTUAL INFRASTRUCTURE MANAGEMENT AND ORCHESTRATION

- ✓ Управление на виртуална инфраструктура към корпоративни центрове за данни. Цялостно управление на жизнения цикъл на виртуалните ресурси.
- ✓ Пълен контрол, мониторинг и отчитане на ресурсите на виртуалната инфраструктура.

ACCOUNTING AND SHOWBACK

- ✓ Разпределение на разходите за ресурси м/у отделни звена, групи и проекти в организацията.
- ✓ Наблюдение и контрол на разходите според бизнес плана на проекта.
- ✓ Лесна интеграция с всяка система за фактуриране.

Сирма мениджмънт репортинг включва процеси, средства и технологии, необходими за превръщането на данните в информация, а информацията в знания и планове, които предполагат бързи и ефективни бизнес действия и подпомагат процеса на вземане на решения.

Именно чрез разработената рипортинг система дружествата получават сигурна, консистентна, разбираема, лесна за обработка и навременна информация, която създава предпоставки за информирано решение. Или:

- ✓ Подпомага вземането на ефективни и информирани решения;
- ✓ Превръща огромните обеми от данни в ценни изводи за бизнеса;
- ✓ Позволява достъп, споделяне, обработка и анализ на данни от точните хора, в точното време и по предпочитания от тях начин;
- ✓ Предоставя единна версия на истината;
- ✓ Запазва знанието в компанията;
- ✓ Спестява време и усилия на ключови фигури в компаниите.

Сирма мениджмънт репортинг позволява на организациите да събират данни от вътрешни и външни източници, да ги подготвят за анализи, да се създават и изпращат заявки към тези данни и да се създават репорти, информационни табла (дашборди) и визуализация на данни.

Дружеството няма съществени договорни задължения за придобиване на нематериални активи към 31 декември 2023 г. и 2022 г.

Всички разходи за амортизация са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи”. Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

Извършеният, от позицията на специфичната икономическа ситуация, анализ на възстановимите стойности на дълготрайните нематериални активи, не е показал наличие на индикации за обезценка на същите (2022: 2 786 хил. лв.) При потвърждаване на своята преценка, ръководството е използвало експертната оценка на независим лицензиран оценител, който е изготвил оценителски доклад. Използваните методи в направената оценка са приходен подход и метод на възстановителната стойност. Допусканията, заложили при извършване на оценките се състоят в заложен период на анализа десет години, норма на дисконтиране 14%, преценки за остатъчна (терминална) стойност, разходи за заместване, икономически живот на актива, физическо, морално, икономическо изхабяване и други. При изготвяне на оценките са взети под влияние нестабилната макроикономическа среда и очакваните изменения в нея.

7. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дружеството има следните инвестиции в дъщерни предприятия:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	2023		2022	
			2023 участие	2022 участие	2022 участие	2023 участие
			хил. лв.	%	хил. лв.	%
„Сирма Солюшънс” ЕАД	България	Софтуерни услуги	39 686	100%	39 686	80,11%
„Ес Ей Ай” АД („Онтотекст” АД)	България	Софтуерни услуги	17 865	84,56%	17 865	84,56%
Обезценка			(5 360)		(5 360)	
„Сайънт” ЕАД	България	Софтуерни услуги	14 076	100%	10 237	80,00%
Сирма Груп Инк.	САЩ	Софтуерни услуги	3 471	76,30%	3 471	76,30%
„Сирма Иншуртех” АД („Ти Би Ай Инфо” АД)	България	Софтуерни услуги	914	55,00%	914	55,00%
„Сирма Си Ай” АД	България	Софтуерни услуги	106	80,00%	106	80,00%
„Сирма Медикъл Системс” АД	България	Софтуерни услуги	66	66,00%	66	66,00%
„ЕнгВю Системс” АД	България	Софтуерни услуги	50	72,90%	50	72,90%
			70 874		67 035	

На 03.04.2023 г. бе сключена сделка за изкупуване на оставащите акции в дъщерното дружество на „Сирма Груп Холдинг“ АД – „Сайънт“ АД, както следва:

- Дъщерно дружество, чиито акции са обект на изкупуване: „Сайънт“ АД;
- Дружество, което изкупува акциите: „Сирма Груп Холдинг“ АД;
- Размер на миноритарния пакет, обект на покупка: 22,20% от капитала на „Сайънт“ АД, разпределен в 57 000 акции;
- Продавачи на акции: 26 физически лица и 1 юридическо лице.

В резултат на горната сделка „Сирма Груп Холдинг“ АД вече притежава 100% от капитала на дружеството „Сайънт“ ЕАД.

На 23.10.2023 г., в съответствие с решение на Общото събрание на акционерите, капиталът на „Сирма Солюшънс“ се намали на основание чл.200, т.2, във връзка с чл.187г, от ТЗ чрез обезсилването на 703 589 броя общо акции с номинална стойност 10 (десет) лева всяка, от които: 15 000 броя са клас А, 62 172 броя са клас Б и 626 417 броя са обикновени, собственост на „Сирма Солюшънс“ АД. Акциите са придобити от дружеството чрез обратно изкупуване от акционери. Капиталът на дружеството се намали от 35 370 800 на 28 334 910 лева. „Сирма Груп Холдинг“ АД вече притежава 100% от капитала на дружеството „Сирма Солюшънс“ ЕАД.

На 21.12.2023 Съвета на Директорите на „Сирма Солюшънс“ ЕАД взема решение за намаление на капитала на дружеството чрез намаление на номиналната стойност на акциите от 10 на 5 лева за всяка акция от капитала. След намалението, капиталът на дружеството ще е в размер на 14 167 455 лева. Промяната е заявена за обявяване в Търговския регистър, но все още не е официално вписана.

Дружествата са отразени в индивидуалния финансов отчет на Дружеството по метода на себестойността.

През 2023 г. в полза на Дружеството са разпределени дивиденди в размер на 1 509 хил. лв. (2022 г.: 9 879 хил. лв.).

Акциите на дъщерните дружества не се търгуват на регулиран пазар. Дружеството има условни задължения като гарант по кредити, предоставени на дъщерни предприятия, представени в пояснение 30.

Ръководството е направило анализ на възстановимата стойност на инвестициите в дъщерните предприятия като е взело под внимание и влиянието на геополитическото напрежение върху дейността на дъщерните дружества и очакваното въздействие от него в бъдеще. Инвестициите са в дружества, развиващи дейност в сферата на информационни и комуникационни технологии, която е един от отраслите малко засегнатите от войната между Русия и Украйна. След направения анализ Дружеството не е установило наличие на обезценка на инвестициите в дъщерните дружества за 2023 г. При потвърждаване на своята преценка, за част от инвестициите, ръководството е използвало експертната оценка на независим лицензиран оценител. Приложените методи на оценка от оценителя са метод на дисконтирани парични потоци и чиста стойност на активите. При извършване на оценките са изготвени и анализирани 5-годишни бизнес планове. Допусканията, използвани при анализите на възстановимите стойности се състоят в норми на дисконтиране в от 8 % до 11%, естество на паричните потоци и перспективи на развитие на дейността и активите, очаквано развитие на съответните отрасли и влиянието върху тях на нестабилната макроикономическа среда. Допусканията при определяне на стойността на значимите активи, притежавани от дъщерните дружества, са свързани с очаквани бъдещи парични потоци, генерирани от тях, остатъчна (терминална) стойност, разходи за заместване, икономически живот на актива, физическо, морално, икономическо изхабяване и други.

8. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти представляват специално обособени части от сгради за самостоятелна експлоатация, предназначени за отдаване дългосрочно под наем на дъщерни дружества и трети лица. Инвестиционните имоти са с обща застроена площ 5 522 кв. м. и са част от бизнес сграда в район Младост, София.

Промените в балансовите стойности, представени в индивидуалния отчет за финансовото състояние, могат да бъдат обобщени, както следва:

	Инвестиционни имоти хил. лв.
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2023 г.	11 210
Новопридобити активи	44
- чрез последващи разходи	43
Салдо към 31 декември 2023 г.	<u>11 254</u>
Амортизация и обезценка	
Салдо към 1 януари 2023 г.	(1 503)
Амортизация	(113)
Салдо към 31 декември 2023 г.	<u>(1 616)</u>
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	<u>9 638</u>

	Инвестиционни имоти хил. лв.
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2022 г.	10 994
Новопридобити активи	216
- чрез последващи разходи	216
Салдо към 31 декември 2022 г.	<u>11 210</u>
Амортизация и обезценка	
Салдо към 1 януари 2022 г.	(1 393)
Амортизация	(110)
Салдо към 31 декември 2022 г.	<u>(1 503)</u>
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	<u>9 707</u>

Инвестиционните имоти с балансова стойност 9 638 хил. лв. са заложили като обезпечение по заеми (2022 г.: 9 707 хил. лв.).

Приходите от наеми за 2023 г., възлизащи на 688 хил. лв. (2022 г.: 703 хил. лв.), са включени в междинния индивидуален отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Приходи от продажби“. Те включват лизингови плащания, които не зависят от индекс или променливи проценти. Преките оперативни разходи в размер на 93 хил. лв. са оповестени на ред „Други разходи“ (2022 г. 92 хил. лв.), от които 16 хил. лв. се отнасят за неотдадени под наем имоти, които не генерират приходи от наеми през 2023 г. (2022 г.: 15 хил. лв.).

Бъдещите минимални лизингови постъпления са представени, както следва:

	Минимални лизингови постъпления						Общо хил. лв.
	До 1 година хил. лв.	1-2 години хил. лв.	2-3 години хил. лв.	3-4 години хил. лв.	4-5 години хил. лв.	След 5 години хил. лв.	
31 декември 2023 г.	672	672	672	672	672	1344	4 704
31 декември 2022 г.	735	735	735	735	735	1470	5 145

9. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	31 декември 2022 г. хил. лв.	Признати в печалбата или загубата хил. лв.	31 декември 2023 г. хил. лв.
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения, инвестиционни имоти, нематериални активи	107	11	118
Обезценка на нематериални активи	(279)	279	-
Обезценка на инвестиции	(536)	-	(536)
Текущи активи			
Търговски и други вземания	(9)	4	(5)
Нетекущи пасиви			
Пенсионни задължения към персонала	(5)	(1)	(6)
Текущи пасиви			
Задължения към персонала	(13)	4	(9)
Данъчна загуба	(97)	(293)	(390)
	(832)	4	(828)
Отсрочени данъчни активи	107		118
Отсрочени данъчни пасиви	(939)		(946)
Признати като:			
Нетно отсрочени данъчни (активи)/пасиви	(832)		(828)

Отсрочените данъци за сравнителния период 2022 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	31 декември 2021 г. хил. лв.	Признати в печалбата или загубата хил. лв.	31 декември 2022 г. хил. лв.
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения, инвестиционни имоти, нематериални активи	99	8	107
Обезценка на нематериални активи	-	(279)	(279)
Обезценка на инвестиции	-	(536)	(536)
Текущи активи			
Търговски и други вземания	(41)	32	(9)
Нетекущи пасиви			
Пенсионни задължения към персонала	(2)	(3)	(5)
Текущи пасиви			
Задължения към персонала	(28)	15	(13)
Данъчна загуба	-	(97)	(97)
	28	(860)	(832)
Отсрочени данъчни активи	99		107
Отсрочени данъчни пасиви	(71)		(939)
Признати като:			
Нетно отсрочени данъчни (активи)/пасиви	28		(832)

Всички отсрочени данъчни активи и пасиви са включени в индивидуалния отчет за финансовото състояние.

10. Търговски вземания

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Търговски вземания, брутна сума преди обезценка	184	96
Загуби от обезценка на търговски вземания	(23)	(23)
Текущи търговски вземания	161	73

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на търговските вземания може да бъде представено по следния начин:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Салдо към 1 януари	(23)	(18)
Отписани суми (несъбираеми)	-	9
Загуба от обезценка	-	(14)
Салдо към 31 декември	(23)	(23)

Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски вземания на Дружеството са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение. За тях е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода.

Анализ на търговските вземания е представен в пояснение 32.

Основната част от търговските вземания към 31 декември, могат да бъдат представени, както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Контрагент 1	70	29
Контрагент 2	24	11
Контрагент 3	12	11

11. Предплащания и други активи

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Други вземания	54	18
Предплатени разходи	29	18
Други активи, нефинансови	83	36

За всички други активи на Дружеството е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на годината.

Дружеството извършва регулярен мониторинг и анализ на индивидуална база на наличните разчети със своите контрагенти.

12. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	406	2 076
- евро	710	1 580
- щатски долари	15	15
Пари и парични еквиваленти	1 131	3 671

Сумата на пари и парични еквиваленти, която е блокирана за Дружеството към 31 декември 2023 г. е 0 хил. лв. (2022 г.: 499 хил. лв.).

Дружеството е извършило оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е в размер под 0.1% от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции, поради което е определена като несъществена и не е начислена в индивидуалния финансов отчет на Дружеството.

13. Собствен капитал

13.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 59 360 518 на брой напълно платени обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Дружеството.

	2023	2022
	Брой акции	Брой акции
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	59 360 518	59 360 518
Брой издадени и напълно платени акции	59 360 518	59 360 518
Общ брой акции към 31 декември	59 360 518	59 360 518

Списъкът на основните акционери на Дружеството е представен, както следва:

Акционери	Брой акции към 31.12.2023	Брой акции към 30.09.2023	Номинал	Номинална стойност	% в капитала	% от право на глас*
Георги Първанов Маринов	5 455 748	5 380 748	1 лв.	5 455 748 лв.	9,19%	9,48%
Цветан Борисов Алексиев	5 035 153	4 965 753	1 лв.	5 035 153 лв.	8,48%	8,74%
Чавдар Велизаров Димитров	4 817 386	4 750 786	1 лв.	4 817 386 лв.	8,12%	8,37%
Веселин Анчев Киров	4 767 386	4 700 786	1 лв.	4 767 386 лв.	8,03%	8,28%
Огнян Пламенов Чернокожев	3 741 620	3 741 620	1 лв.	3 741 620 лв.	6,30%	6,50%
Иво Петров Петров	3 400 000	3 531 992	1 лв.	3 400 000 лв.	5,73%	5,90%
Красимир Невелинов Божков	2 534 161	2 534 161	1 лв.	2 534 161 лв.	4,27%	4,40%
Владимир Иванов Алексиев	2 177 583	2 177 583	1 лв.	2 177 583 лв.	3,67%	3,78%
Росен Василев Върбанов	2 156 687	2 156 687	1 лв.	2 156 687 лв.	3,63%	3,75%
Емилиана Илиева Илиева	1 990 209	1 990 209	1 лв.	1 990 209 лв.	3,35%	3,46%
Деян Николов Ненов	1 814 748	1 790 748	1 лв.	1 814 748 лв.	3,06%	3,15%
Изкупени собствени акции	(1 780 407)	(1 570 407)	1 лв.	(1 780 407) лв.	3,00%	3,09%
Атанас Костадинов Киряков	1 542 787	1 487 524	1 лв.	1 542 787 лв.	2,60%	2,68%
Росен Иванов Маринов	1 282 900	1 265 795	1 лв.	1 282 900 лв.	2,16%	2,23%
ДФ Адванс Инвест	1 099 116	971 345	1 лв.	1 099 116 лв.	1,85%	1,91%
Явор Людмилов Джонев	1 092 746	1 292 746	1 лв.	1 092 746 лв.	1,84%	1,90%
Петър Николаев Коняров	872 803	872 803	1 лв.	872 803 лв.	1,47%	1,52%
"Манджуков" ООД	860 000	860 000	1 лв.	860 000 лв.	1,45%	1,49%
УПФ „Доверие“ АД	802 126	802 126	1 лв.	802 126 лв.	1,35%	1,39%
УПФ "ДСК Родина" АД	747 036	747 036	1 лв.	747 036 лв.	1,26%	1,30%
Асен Крумов Нелчинов	650 449	641 349	1 лв.	650 449 лв.	1,10%	1,13%
Други	10 739 467	11 128 314	1 лв.	10 739 467 лв.	18,09%	15,56%
Общо	59 360 518	59 360 518		59 360 518 лв.	100%	100%

*Процент от право на глас представлява участието в капитала на дружеството нетирано от обратно изкупените собствени акции.

13.2. Премийен резерв

Премийният резерв в общ размер на 5 855 хил. лв. се състои от резерви от първоначална оценка на апортирани дълготрайни активи в размер на 3 619 хил. лв. и резерви от емисия на акции в размер на 2 236 хил. лв.

13.3. Други резерви

Другите резерви се състоят от законови резерви, заделени съгласно чл. 246 от Търговския закон през годините както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Салдо към 1 януари	1 244	1 141
Заделяне на резерви	214	103
Салдо на 31 декември	1 458	1 244

14. Възнаграждения на персонала

14.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Разходи за заплати	(1 727)	(1 551)
Разходи за социални осигуровки, в т.ч.:	(144)	(138)
- разходи за пенсии по плановете с дефинирани вноски	(4)	(32)
Разходи за персонала	(1 871)	(1 689)

14.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в индивидуалния отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Нетекущи:		
Обезщетения по Кодекса на труда	60	55
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	60	55
Текущи:		
Задължения за заплати	-	114
Задължения за социални осигуровки	30	31
Задължения за неизползван отпуск	84	92
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	114	237

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2023 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, пенсионните задължения се считат за дългосрочни.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение по чл.222, ал.2 и ал.3 от Кодекса на труда, служителят има право на:

* обезщетение, поради болест, в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, ако има най-малко пет години трудов стаж и през последните 5 години трудов стаж не е получил обезщетение на същото основание.

* обезщетение, след придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанията за прекратяването - в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж – на обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца.

Събитието, което поражда задължението на работодателя е освобождаването на лицето, когато то е придобило право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Това налага точно предвиждане на момента на напускане на наетите лица, според момента на възникване на това право. Размерът на обезщетението е в пряка зависимост от трудовия стаж на лицето, като след определен период от 10 и повече години, бъдещия трудов стаж не влияе върху по-нататъшния размер на задължението. За да се определи точният размер на задължението е необходимо да се прогнозира размерът на обезщетението в бъдещия момент, в който то ще бъде дължимо към наетото лице и това обезщетение трябва да се дисконтира към момента на извършване на оценката на задължението.

В следствие действащите трудови договори в Дружеството към 31.12.2023 г., плащанията при пенсиониране по болест и поради достигане на възраст и стаж, следват размерите, определени в чл.222, ал.2 и ал.3 от Кодекса на труда.

Таблицата за смъртност отразява вероятността лицата да доживеят определената възраст за придобиване на право на пенсия. Изчислява се за всяко лице индивидуално на базата на неговия

пол и на възрастта му към момента на извършване на оценката. Използвана е Таблица за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот на населението на България на Националния статистически институт за периода 2019-2021 г.

На база предоставената информация от дружеството за броя напуснали лица през последната година е изчислена вероятността за напускане. Тази вероятност е заложена при прогнозите за бъдещото развитие на персонала по отношение на групата на доброволно напусналите и уволнените в настоящия модел като средноаритметична стойност - 0,2477.

Вероятност за инвалидизиране отразява вероятността едно лице да изпадне в такова състояние, което да му пречи да взаимодейства с околната среда, което пък от своя страна му създава социални, интелектуални, физически или морални затруднения. Вероятността е изчислена на база получена статистическа информация от НЦЗИ.

За пресмятане на дисконтиращия фактор е използван ефективен годишен лихвен процент 3,0 %, който съответства на дисконтов годишен процент 2.91 %. Направеното предложение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК, предлагани на Българска фондова борса и прогнозата за един по-дългосрочен период, въз основа на препоръките на чл.78 от МСС 19 и чл.80 и 81 от МСС, тъй като дисконтовия процент следва да отразява предполагаемия момент на изплащане на доходите.

Съгласно плановете за развитие на дружеството в настоящия модел е заложен 1,5 % ежегоден ръст на средната брутна заплата в сравнение с предходната година. Размерът на очакваното увеличение на основната заплата е съобразено с нивата на възнаграждения във фирмата, възнагражденията в алтернативни фирми на същия пазар, дългосрочните очаквания и прогнозната инфлация.

Придобиване на права за пенсия за осигурителен стаж и възраст – съгласно Кодекса за социално осигуряване и залегалите планове за увеличение на пенсионната възраст. Ако дадено лице не може да придобие право за пенсия за осигурителен стаж и възраст от ДОО, посочени в таблицата то придобива право на пенсия при навършване на 65 годишна възраст и наличие на минимум 15 години осигурителен стаж. От 31.12.2015 г. възрастта от предходното изречение се увеличава от първия ден на всяка следваща година с 2 месеца до достигане на 67 години.

Съгласно изискването на Кодекса на труда, обезщетението се изплаща когато наетото лице придобие право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, а размерът му е в пряка зависимост от размера на brutното му трудово възнаграждение и от трудовия му стаж при работодателя до този момент. Това налага необходимостта точно да се прогнозира момента, в който лицето ще напусне работодателя, придобивайки право на обезщетение. За всички лица този момент се изчислява индивидуално, на базата на възрастта и пола им към момента на оценката и необходимата възраст за придобиване право на пенсия, съгласно изискването на Кодекса за социално осигуряване за придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст от Държавното обществено осигуряване. При прогнозирането на момента на пенсиониране на всички лица, работещи на трудов договор в структурите на дружеството се предполага, че те ще се пенсионира при достигането на възрастта необходима за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст за лицата работещи при условията на трета категория труд. При определяне на момента на пенсиониране е отчетено и изискването на Кодекса за социално осигуряване за минималния трудов стаж, необходим да се придобие право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Когато работник, който е достигнал необходимата възраст за пенсиониране няма необходимия трудов стаж момента на пенсиониране се отсрочва докато, той натрупа този стаж.

След като се определи момента на напускане на наетите лица, придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст може да се прогнозира размера на последната работна заплата. Стойността на brutната работната заплата към момента на оценката се умножава с прогнозирания процент за ръст на работните заплати годишно, за срока от датата на оценката до предвидения момент на напускане на работника. Броят на brutните работни заплати които се дължат е в пряка зависимост от прослуженото време при работодателя, към момента на

напускане. За служителите, които към момента на пенсиониране ще имат десет и повече години трудов стаж при работодателя е изчислено обезщетение в размер на шест брутни работни заплати, а за всички останали в размер на две брутни работни заплати.

Размерът на задължението може да бъде разделен по два основни признака, свързани с демографските предположения – пол и основание за изплащане на задължението, като настоящите стойности на съответните задължения за плащане към 31.12.2023 г. са:

Пол	Сума при пенсиониране при достигане на възраст и стаж в лв.	Сума при пенсиониране по болест в лв.	Обща сума
Жени	36 817,23	553,44	37 370,67
Мъже	22 560,11	339,12	22 899,23
Общо	59 377,34	892,56	60 269,90

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

я	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Провизии за пенсиониране в началото на годината	55	22
Увеличение /(намаление) на провизиите в резултат на служители, навършващи възрастта за пенсиониране в следващите пет години	4	32
Разходи за лихви	1	1
Актюерска печалба	-	-
Провизии за пенсиониране в края на годината	60	55

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, призната в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Разходи за текущ трудов стаж	4	32
Разходи за лихви	1	1
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	5	33

Разходите за текущ и минал трудов стаж са включени в „Разходи за персонала“. Нетните разходи за лихви са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“ (вж. пояснение 23).

15. Получени заеми

Заемите включват следните финансови пасиви:

	Текущи		Нетекучи	
	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност:				
Банкови заеми	-	1 419	-	7 457
Лихви по банкови заеми	-	13	-	-
Общо балансова стойност	-	1 432	-	7 457

Всички заеми са деноминирани в български лева.

15.1. Заеми, оценявани по амортизирана стойност

Банка	Тип кредит	Валута	Общ размер на кредита (в лева)	Оставащо задължение към 31.12.2023 г. (в лева)	Дата на вземане на кредита	Лихвен процент	Брой оставащи вноски	Размер на месечна вноска (в лева)	Крайна дата на договора	Обезпечение
„Уникредит Булбанк“ АД	Овърдрафт	лева	2 800 000	-	15.12.2022	Приложимия за съответен период на олихвяване променлив лихвен индекс +1.5 пункта, но не по-малко от 1.5%	-	-	15.12.2024	Залог на вземания

На 12.04.2023 в “Сирма Груп Холдинг” АД извърши пълно предсрочно погасяване на три свои инвестиционни банкови кредити, като погаси главници в размер на 4 356 154 (четири милиона триста петдесет и шест хиляди сто петдесет и четири) евро. В резултат на горното дружеството няма кредитна задължнялост по инвестиционни кредити към настоящия момент.

Балансовата стойност на банковите заеми се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

16. Задължения по лизингови договори

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Задължения по лизингови договори – нетекуща част	192	130
Задължения по лизингови договори – текуща част	53	33
Задължения по лизингови договори	245	163

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания					Общо хил. лв.
	До 1 година хил. лв.	1-2 години хил. лв.	2-3 години хил. лв.	3-4 години хил. лв.	4-5 години хил. лв.	
31 декември 2023 г.						
Лизингови плащания	60	99	37	34	31	261
Финансови разходи	(7)	(5)	(3)	(1)	-	(16)
Нетна настояща стойност	53	94	34	33	31	245

	Дължими минимални лизингови плащания					Общо хил. лв.
	До 1 година хил. лв.	1-2 години хил. лв.	2-3 години хил. лв.	3-4 години хил. лв.	4-5 години хил. лв.	
31 декември 2022 г.						
Лизингови плащания	36	36	75	13	10	170
Финансови разходи	(3)	(2)	(2)	-	-	(7)
Нетна настояща стойност	33	34	73	13	10	163

Разходите за лихви по лизингови договори, включени във финансовите разходи за годината, приключваща на 31 декември 2023 г. са 5 хил. лв. (2022 г.: 4 хил. лв.).

Общият изходящ паричен поток за лизингови договори за годината, приключваща на 31 декември 2023 г. е 75 хил. лв. (2022 г.: 42 хил. лв.).

17. Търговски и други задължения

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Текущи:		
Търговски задължения	132	83
Финансови пасиви	132	83
Данъчни задължения	69	76
Нефинансови пасиви	69	76
Текущи търговски и други задължения	201	159

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

18. Приходи от продажби

18.1. Приходи, които се признават с течение на времето

Дружеството представя приходи от прехвърлянето на услуги с течение на времето в следните основни продуктови линии и географски региони:

	Административни, счетоводни услуги	Техническа поддръжка	Продажби на лицензи	Други приходи	Общо
	България	България	България	България	
2023 г.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутни приходи	2 877	15	-	91	2 983
Приходи от договори с клиенти	2 877	15	-	91	2 983
Време на признаване на прихода С течение на времето	2 877	15	-	91	2 983
2022 г.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутни приходи	1 130	36	1 248	100	2 514
Приходи от договори с клиенти	1 130	36	1 248	100	2 514
Време на признаване на прихода С течение на времето	1 130	36	1 248	100	2 514

Приходи на стойност 1 928 хил. лв. (2022 г.: 1 642 хил. лв.) са отчетени от един клиент.

Продуктови линии

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Административни и счетоводни услуги	2 877	1 130
Техническа поддръжка	15	36
Продажби на лицензи	-	1 248
Други	91	100
	2 983	2 514

18.2. Приходи от наеми

Дружеството е реализирало приходи от наеми във връзка с отдадени под наем инвестиционни имоти както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Приходи от наеми	688	703
	688	703

19. Други приходи

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Съучастия	1 509	9 879
Лихви	13	35
Печалба от продажба на нетекущи активи	2	1
Печалба от продажба на инвестиция	-	410
Други	33	162
	1 557	10 487

Приходите от съучастия са свързани с получени дивиденди от дъщерни дружества.

Приходите от лихви са свързани с предоставени заеми на свързани лица.

Другите приходи в размер на 33 хил. лв. (2022 г.: 162 хил. лв.) представляват реинтегрирана обезценка на вземания, от които 20 хил. лв. са били събрани през годината, компенсации за електроенергия в размер на 2 хил. лв. и приход по неизползвани отпуски в размер на 11 хил. лв.

20. Разходи за материали

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Инвентар	(45)	(12)
Ел. енергия	(34)	(20)
Отопление	(11)	(9)
Хигиенни материали	(9)	(9)
Рекламни материали	(5)	(6)
Материали за ремонт и поддръжка на офиса	(4)	(4)
Офис консумативи	(4)	(3)
Вода	(4)	(3)
Компютърни компоненти	(1)	-
Други	(21)	(18)
	(138)	(84)

21. Разходи за външни услуги

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Консултантски услуги	(249)	(388)
Одит	(87)	(47)
Семинари и обучение	(80)	(12)
Абонаменти	(50)	(159)
Поддръжка и ремонт на офиса	(48)	(31)
Реклама	(45)	(132)
Интернет	(27)	(44)
Охрана	(19)	(15)
Почистване	(19)	(10)
Софтуерни услуги	(19)	-
Застраховки	(18)	(15)
Комисионни и такси	(13)	(24)
Мобилни телефони	(12)	(12)
Поддръжка и ремонт на автомобили	(11)	(1)
Нотариални такси	(2)	(6)
Граждански договори	(1)	(5)
Паркинг	(1)	(1)
Други	(1)	(2)
	(702)	(904)

Възнаграждение за одиторски услуги

Възнаграждението за независим финансов одит за 2023 г. е в размер на 70 хил. лв. Сумата на одиторското възнаграждение за индивидуален отчет за 2023 г. е в размер на 34 011,88 лв. без ДДС и за консолидиран отчет за 2023 г. в размер на 35 967,71 лв. без ДДС. През годината има предоставени допълнителни одиторски услуги в размер на 16 998,69 лева без ДДС, свързани с превод и одит на междинни консолидирани отчети. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

22. Други разходи

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Местни данъци и такси	(93)	(93)
Представителни разходи	(78)	(39)
Социални разходи	(17)	(12)
Обезценка на вземания	(14)	(22)
Командировки	(4)	(4)
Дарения	(1)	(1)
Други	(14)	(13)
	(221)	(184)

23. Финансови приходи и разходи

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Обезценка на инвестиции	-	(5 360)
Разходи за лихви по заеми	(92)	(264)
Разходи за лихви по депозити	(12)	(101)
Разходи за лихви по лизингови договори	(5)	(4)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(109)	(5 729)
Банкови такси и комисионни	(33)	(457)
Загуби от задължения в чуждестранна валута, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	(3)	(5)
Нетни разходи за лихви по планове с дефинирани доходи	(2)	(1)
Финансови разходи	(147)	(6 192)

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от лихви върху финансови активи по амортизирана стойност	6	7
Общо приходи от лихви по финансови активи	6	7
Печалби от задължения в чуждестранна валута по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	1
Финансови приходи	6	8

24. (Разходи) за / приходи от данъци върху дохода

Очакваните (разходи) за / приходи от данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2022 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Печалба преди данъчно облагане	1 538	1 271
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	(154)	(127)
Данъчен ефект от:		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	(63)	(886)
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	217	1 013
Текущ разход за данъци върху дохода	-	-
Отсрочени данъчни приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(4)	860
Приходи от/(разходи) за данъци върху дохода	(4)	860

25. Доход на акция и дивиденди

25.1. Доход на акция

Основният доход на акция е изчислен, като за числител е използвана нетната печалба, подлежаща на разпределение между акционерите на Дружеството.

Средно претегленият брой акции, използван за изчисляването на основния доход на акция, както и нетната печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е представен, както следва:

	2023	2022
Печалба, подлежаща на разпределение (в лв.)	1 533 610	2 130 644
Средно претеглен брой акции	57 883 926	58 494 062
Основен доход на акция (в лв. за акция)	0,0265	0,0364

Среднопретегленият брой на обикновените акции в обращение за годината е определен като броя на обикновените акции в обращение в началото на годината, коригиран с броя на обратно изкупени обикновени акции през годината, умножен по средновременния фактор. Средновременният фактор е равен на броя на дните, през които конкретните акции са били в обращение, съотнесен към общия брой на дните през годината.

25.2. Дивиденди

През 2023 г. Дружеството е разпределило на своите собственици дивиденди в размер на 2 849 хил. лв. (2022 г.: 1 400 хил. лв.). Тази сума представлява плащане в размер на 0.048 лв. на акция (2022 г.: 0.024 лв.), изплатените дивиденди са в размер на 2 595 хил. лв., след удържан данък за физическите лица в размер на 131 хил. лв.

През 2022 г. Дружеството е изплатило дивиденди в размер на 1 216 хил. лв., след удържан данък за физическите лица в размер на 65 хил. лв.

26. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват собствениците, дъщерни и асоциирани предприятия, ключов управленски персонал, и други описани по-долу.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

26.1. Сделки с дъщерни предприятия

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Покупки на стоки и услуги		
Покупки на услуги		
- Софтуерни услуги	(19)	-
- Интернет	(26)	(43)
- Консултантски услуги	(20)	-
- Семинари и обучение	(1)	-
- Абонаменти	(27)	-
- Реклама и маркетинг	-	(42)
- Наем на софтуерен лиценз		
Покупки на стоки		
- Офис консумативи	(3)	-
- Инвентар	(4)	(1)
- Компютърни компоненти	(1)	(1)
- Рекламни материали	(3)	-
Покупка на ДМА	(37)	(5)
Продажба на нетекущи активи	755	-
Продажба на стоки и услуги		
Продажба на услуги		
- Административни, счетоводни услуги	2 680	1 125
- Наеми	542	576
- Консултантски услуги	-	34
- Продажба на лицензи	-	1 238
- Техническа поддръжка	10	36
Продажба на стоки		
- Консумативи	88	64
Получени дивиденди	1 509	9 945
- Получени депозити	13 622	-
- Възстановени получени депозити	(514)	975
- Получени заеми	-	1 400
- Възстановени получени заеми	-	(2 495)
- Предоставени заеми	(700)	(398)
- Възстановени предоставени заеми	76	1 093
- лихви по получени депозити	(12)	(100)
- лихви по получени заеми	-	(7)
- лихви по предоставени заеми	13	30

26.2. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Продажба на услуги		
- Административни, счетоводни услуги	5	4
- Наеми	8	13
- Предоставени заеми	-	(295)
- Лихви по предоставени заеми	6	6

26.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	(349)	(486)
Разходи за социални осигуровки	(5)	(8)
Общо краткосрочни възнаграждения	(354)	(494)
Общо възнаграждения	(354)	(494)

Дружеството е изплатило дивиденди на ключов управленски персонал през 2023 г. в размер на 1 177 хил. лв. (2022 г.: 427 хил. лв.)

27. Разчети със свързани лица в края на годината

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи		
Вземания от:		
- дъщерни предприятия в т.ч.	-	47
- предоставени заеми	-	47
- други свързани лица под общ контрол в т.ч.	295	-
- предоставени заеми	295	-
Общо нетекущи вземания от свързани лица	295	47
Текущи		
Вземания от:		
- дъщерни предприятия в т.ч.	1 819	529
- търговски и други вземания	887	289
- обезценка на търговски вземания	(28)	(38)
- предоставени заеми	948	284
- лихви	12	1
- обезценка на предоставени заеми	-	(7)
- други свързани лица под общ контрол в т.ч.	7	304
- търговски и други вземания	3	9
- обезценка на търговски вземания	(2)	-
- предоставени заеми	-	295
- лихви	6	-
- ключов управленски персонал	-	72
- други вземания	-	92
- обезценка на други вземания	-	(20)
Общо текущи вземания от свързани лица	1 826	905
Общо вземания от свързани лица	2 121	952
Нетекущи		
Задължения към:		
- дъщерни предприятия в т.ч.	16 148	3 768
- търговски и други задължения	-	1 242
- депозити	16 148	2 526
Общо нетекущи задължения към свързани лица	16 148	3 768
Текущи		
Задължения към:		
- дъщерни предприятия в т.ч.	46	516
- търговски и други задължения	34	1
- депозити	-	514
- лихви	12	1
- други свързани лица под общ контрол в т.ч.	243	119
- дивиденди	243	119
- ключов управленски персонал	7	7
Общо текущи задължения към свързани лица	296	642
Общо задължения към свързани лица	16 444	4 410

Към 31.12.2023 г. Дружеството отчита следните предоставени заеми:

- към две дъщерни дружества в общ размер на 648 хил. лв. с падеж 31.12.2024 г.;
- към едно дъщерно дружество в размер на 300 хил.лв с падеж 02.05.2024 г. и
- към едно друго свързано лице под общ контрол в размер на 295 хил.лв. с падеж 31.12.2025 г.

Лихвените проценти варират между 1,3 % и 3,0 %. Няма обезпечения по заемите.

Към 31.12.2023 г. Дружеството има получени следните депозити:

- от две дъщерни дружества в общ размер на 16 148 хил. лв. с падеж 31.12.2025 г. и лихва в размер на 0,1%.

Няма обезпечения по депозитите.

За всички вземания от свързани лица на Дружеството е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода.

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на вземанията от свързани лица може да бъде представено по следния начин:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари	(65)	(266)
Отписани суми (несъбираеми)	15	197
Възстановяване на загуба от обезценка	20	12
Загуба от обезценка	-	(8)
Салдо към 31 декември	(30)	(65)

28. Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Промените в задълженията на Дружеството, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Дългосрочни заеми	Краткосрочни заеми	Лихви по заеми	Задължения по лизингови договори	Лихви по лизингови договори	Задължения по депозити	Лихви по депозити	Дивиденди	Обратно изкупени акции	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
1 януари 2023 г.	7 457	1 419	13	163	-	3 040	1	119	(85)	12 127
Парични потоци:										
Плащания	(7 457)	(1 419)	(105)	(70)	(5)	(514)	(1)	(2 595)	(1 213)	(13 379)
Постъпления	-	-	-	-	-	13 622	-	1	-	13 623
Непарични промени:										
Начисление на дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	2 849	-	2 849
Удържан данък дивидент	-	-	-	-	-	-	-	(130)	-	(130)
Начисление на лихви	-	-	92	-	5	-	12	-	-	109
Сключени нови лизингови договори	-	-	-	152	-	-	-	-	-	152
Резерв от емисия на акции	-	-	-	-	-	-	-	-	(483)	(483)
31 декември 2023 г.	-	-	-	-	-	16 148	12	244	(1 781)	14 868

	Дългосрочни заеми	Краткосро чни заеми	Лихви по заеми	Задължения по лизингови договори	Лихви по лизингови договори	Задължения по депозити	Лихви по депозити	Дивиденди	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
1 януари 2022 г.	9 038	6 823	9	122	-	10 194	164	-	26 350
Парични потоци:									
Плащания	(8 077)	(6 830)	(256)	(38)	(4)	(975)	(57)	(1 216)	(17 453)
Постъпления	5 427	1 400	-	-	-	-	-	-	6 827
Непарични промени:									
Прихващане	1 095	-	(4)	-	-	(6 179)	(207)	-	(5 295)
Начисление на дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	1 400	1 400
Удържан данък дивидент	-	-	-	-	-	-	-	(65)	(65)
Начисление на лихви	-	-	264	-	4	-	101	-	369
Сключени нови лизингови договори	-	-	-	79	-	-	-	-	79
Рекласификации	(26)	26	-	-	-	-	-	-	-
31 декември 2022 г.	7 457	1 419	13	163	-	3 040	1	119	12 212

29. Безналични сделки

През 2023 г. Дружеството е осъществило следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в индивидуалния отчет за паричните потоци:

- Дружеството е сключило договор за лизинг на автомобил в размер на 152 хил. лв.

През 2022 г. Дружеството е осъществило следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в индивидуалния отчет за паричните потоци:

- Дружеството е възстановило депозити в размер на 6 179 хил. лв., които са прихванати с търговски вземания в размер на 5 084 хил. лв. и заем в размер на 1 095 хил. лв.
- Дружеството е прихванало задължение за лихви в размер на 207 хил. лв., представляващи начислени лихви по депозити за 2021 г. в размер на 164 хил. лв. и начислени лихви по депозити за 2022 г. в размер на 43 хил. лв. с вземания от свързани лица.
- Дружеството е сключило договор за лизинг на автомобил в размер на 79 хил. лв.

30. Условни активи и условни пасиви

Не са възникнали условни пасиви за Дружеството по отношение на дъщерни и асоциирани предприятия, с изключение на гаранциите по кредити на дъщерни предприятия описани по-долу:

Получател на кредита	При банка	Тип кредит	Валута	Общ размер на кредита в лева	Оставащо задължение към 31.12.2023 в лева	Дата на вземане на кредита	Лихвен процент	Крайна дата на договора	Обезпечение
“Сирма Солюшънс” АД	“Обединена Българска Банка” АД	Овърдрафт	лева	4 025 000	-	12.12.2019	РЛП+1.2 пункта, но не по-малко от 1.3% годишно	20.12.2025	Залог на вземания, залог на търговски предприятия, залог на имоти
“Сирма Солюшънс” АД	“Обединена Българска Банка” АД	Револвираща кредитна линия	лева	4 000 000	-	28.10.2020	РЛП+1.4 пункта, но не по-малко от 1.5% годишно	20.9.2025	Залог на вземания
“Сирма Солюшънс” АД	Уникредит Булбанк АД	Овърдрафт	лева	2 080 000	-	15.12.2022	Приложимия за съответен период на олихвяване променлив лихвен индекс +1.5пункта, но не по-малко от 1.5%	15.12.2024	Залог на вземания
“Сайънт” АД	“Уникредит Булбанк” АД	Овърдрафт	лева	500 000	-	18.5.2020	Приложимия за съответен период на олихвяване променлив лихвен индекс +3.5 пункта, но не по-малко от 3.5%	8.8.2024	Залог на вземания
“Сайънт” АД	“Уникредит Булбанк” АД	Овърдрафт	лева	500 000	-	7.4.2022	Приложимия за съответен период на олихвяване променлив лихвен индекс +1.3 пункта, но не по-малко от 1.3%	7.4.2025	Залог на вземания
“Енгвю Системс София” АД	“Уникредит Булбанк” АД	Овърдрафт	лева	1 000 000	-	15.12.2020	Приложимия за съответен период на олихвяване променлив лихвен индекс +1.3 пункта, но не по-малко от 1.3%	15.12.2024	Залог на вземания
“Сирма Медикъл Системс” АД	“Уникредит Булбанк” АД	Банков револвиращ кредит	лева	250 000	250 000	15.12.2020	ОДИ+1.3%(но не по-малко от 1.3% годишно)	15.12.2024	Залог на вземания

Правни искиове

Срещу Дружеството няма заведени правни искиове.

Данъчни задължения

Ръководството на Дружеството не счита, че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България, които биха наложили корекции във финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2023 г.

31. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Търговски вземания	161	73
Вземания от свързани лица	1 826	952
Пари и парични еквиваленти	1 131	3 671
	3 118	4 696

Финансови пасиви	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Заеми в т.ч.	-	8 889
<i>нетекущи</i>	-	7 457
<i>текущи</i>	-	1 432
Задължения по лизингов договор в т.ч.	245	163
<i>нетекущи</i>	192	130
<i>текущи</i>	53	33
Търговски и други задължения	83	83
Задължения към свързани лица в т.ч.	16 444	4 410
<i>нетекущи</i>	16 148	3 768
<i>текущи</i>	296	642
	16 689	13 545

Вижте пояснение 4.16 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в пояснение 32.

32. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте пояснение 31. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дългосрочна възвращаемост.

Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са описани по-долу.

32.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

С разгръщането на икономическите последици от войната в Украйна се породил силен инфлационен натиск, който беше особено висок през 2022 година, когато инфлацията достигна 15,3 на сто. Средногодишната инфлация за периода януари - декември 2023 г. спадна спрямо периода януари - декември 2022 г. до 9,5 на сто. До втората половина на 2025 г. отслабващият натиск от енергийните цени и другите разходи наред с мерките на ЕЦБ по паричната политика би трябвало да върнат инфлацията към целевото равнище.

Очакваното задържане на нивото на инфлацията, ще продължи да въздейства върху поддържане на високи нива на покупните цени на стоките и услугите, които използва Дружеството, което би могло да доведе до неочаквано свиване на потребителското търсене и съответно върху бъдещите приходи.

32.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции на Дружеството, деноминирани главно в щатски долари, излагат Дружеството на валутен риск. За да намали валутния риск, Дружеството следи паричните потоци, които не са в български лева. По принцип има отделни процедури за управление на риска за краткосрочните (до 6 месеца) и дългосрочните парични потоци в чуждестранна валута. Когато сумите за плащане и получаване в определена валута се очаква да се компенсират взаимно, тогава не се налага допълнително хеджиране, каквито обикновено са случаите в Дружеството.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

	Излагане на краткосрочен риск
	хил. лв.
31 декември 2023 г.	
Финансови активи	15
Общо излагане на риск	15
31 декември 2022 г.	
Финансови активи	15
Общо излагане на риск	15

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на валутните курсове на българския лев спрямо следните чуждестранни валути:

- Щатски долар +/- 2.2% (за 2022 г.: +/-8.6%)

Всички други параметри са приети за константни.

Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца.

Анализът на чувствителността се базира на инвестициите на Дружеството във финансови инструменти в чуждестранна валута, държани към края на отчетния период.

31 декември 2023 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат хил. лв.	Собствен капитал хил. лв.	Нетен финансов резултат хил. лв.	Собствен капитал хил. лв.
Щатски долари (+/- 2.2 %)	-	-	-	-
31 декември 2022 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат хил. лв.	Собствен капитал хил. лв.	Нетен финансов резултат хил. лв.	Собствен капитал хил. лв.
Щатски долари (+/- 8.6 %)	(1)	(1)	1	1

32.1.2. Лихвен риск

Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране.

През 2023 г. Дружеството не е изложено на съществен риск от промяна на пазарните лихвени проценти, защото банкови заеми, които са с променлив лихвен процент са изплатени през годината. Всички други финансови активи и пасиви на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти.

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на лихвените проценти по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на EURIBOR, в размер на +/- 53.04 %. Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарните условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите инструменти, държани от Дружеството към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни.

31 декември 2023 г.	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент хил. лв.	намаление на лихвения процент хил. лв.	увеличение на лихвения процент хил. лв.	намаление на лихвения процент хил. лв.
Заеми (EURIBOR 53.04%)	(28)	(28)	28	28
31 декември 2022 г.	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент хил. лв.	намаление на лихвения процент хил. лв.	увеличение на лихвения процент хил. лв.	намаление на лихвения процент хил. лв.
Заеми (EURIBOR 94.23%)	(75)	(75)	75	75

32.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозиране на средства и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

Финансови активи	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Търговски и други вземания	161	73
Вземания от свързани лица	1 826	952
Пари и парични еквиваленти	1 131	3 671
	3 118	4 696

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и/или финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Дружеството е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Дружеството не е предоставяло финансовите си активи като обезпечение по други сделки освен като обезпечение на получени банкови заеми.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Дружеството по отношение на тези финансови инструменти.

32.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Дружеството за периода.

Дружеството държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на дългосрочни финансови активи.

Към 31 декември 2023 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2023 г.	Текущи		Нетекущи
	До 6 месеца хил. лв.	Между 6 и 12 месеца хил. лв.	От 1 до 5 години хил. лв.
Задължения по финансов лизинг	30	30	231
Търговски и други задължения	165	-	-
Задължения към свързани лица	296	-	16 148
Общо	491	30	16 379

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2022 г.	Текущи		Нетекущи
	До 6 месеца хил. лв.	Между 6 и 12 месеца хил. лв.	От 1 до 5 години хил. лв.
Задължения по заеми	716	716	7 457
Задължения по финансов лизинг	18	18	134
Търговски и други задължения	83	-	-
Задължения към свързани лица	642	-	3 768
Общо	1 459	734	11 359

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

33. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на капитал към нетния дълг.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, в това число заемите, търговските и други задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Дружеството е да поддържа съотношението на капитала към общото финансиране в разумни граници.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Собствен капитал	73 054	75 582
Общо задължения /заеми, търговски и други задължения	17 064	13 913
- Пари и парични еквиваленти	(1 131)	(3 671)
Нетен дълг	15 933	10 242
Съотношение на капитал към нетен дълг	1:4.59	1:7.38

Изменението на съотношението през 2023 г. се дължи главно на увеличението на задълженията и намалението на собствения капитал.

Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Дружеството може да промени сумата на дивидентите, изплащани на собствениците, да върне капитал на акционерите, да емитира нови акции или да продаде активи, за да намали задълженията си.

Дружеството не е променяло целите, политиките и процесите за управление на капитала, както и начина на определяне на капитала през представените отчетни периоди.

34. Събития след края на отчетния период

Намаляване на капитала на дъщерна фирма

На 21.12.2023 г. Съвета на Директорите на „Ес Ей Ай“ АД взема решение за изкупуване на акциите на дружеството от акционерите физически лица. В резултат на това решение едноличен собственик на дружеството става „Сирма Груп Холдинг“ АД. Решението е вписано и обявено в Търговския регистър на 12.01.2024 г. Считано от тази дата „Ес Ей Ай“ е еднолично дружество и капиталът му е със стойност от 13 588 241 лв., разделен на 13 588 241 броя обикновени (само) акции с номинална стойност от 1 лев.

Обратно изкупуване на акции от дружеството

С решение на Общото събрание на акционерите на „Сирма Груп Холдинг“ АД от 09.01.2023, на 24.01.2024 г. „Сирма Груп Холдинг“ АД изкупи обратно 1 000 000 свои акции на средна цена от 0,74 лева за акция на обща цена от BGN 740 000. Акциите представляват 1,68% от капитала на дружеството. Покупката бе извършена на Българска фондова борса – София АД.

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на междинния индивидуален финансов отчет и датата на оторизирането му за издаване.